

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПРИ ОДЕСЬКОМУ ІНСТИТУТІ
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»**

Циклова комісія з менеджменту

Затверджую:

Директор Фахового коледжу при
Одеському інституті ПрАТ «ВНЗ
«МАУП»

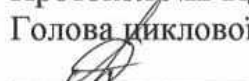

Ольга ЖОВНЯК
2026 р.

Схвалено

на засіданні циклової комісії з
менеджменту

Протокол №2 від «24» лютого 2026р.
Голова циклової комісії

 Олена МІНАКОВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінанси, гроші та кредит

Спеціальність

D3 Менеджмент

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійної програми

«Менеджмент»

Розробник(-и) си­ла­бу­су нав­чаль­ної дис­ци­плі­ни:

Казарян Олександра Генріхівна – старший викладач циклової комісії з менеджменту _____

(підпис)

Викладач:

Казарян Олександра Генріхівна - старший викладач циклової комісії з менеджменту _____

(підпис)

Си­ла­бус роз­гля­ну­то на засіданні циклової комісії з менеджменту

Про­то­кол № 2 від «24» лю­то­го 2026 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Фінанси, гроші та кредит
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	<u>D3 Менеджмент</u>
Освітньо-професійний ступінь	<u>Фаховий молодший бакалавр</u>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>3 кредити/ 90 год Лекції: 18 годин Семінарські/практичні заняття: 14 годин Самостійна робота: 58 годин</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>V семестр</i>
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://odessa.maup.com.ua/pro-koledj/obovjazkovi-osvitni-komponenti-opp-menedzhment/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

П.І.Б. викладача	Казарян Олександра Генріхівна
Кваліфікаційна категорія	спеціаліст вищої атестаційної категорії
Посада	старший викладач циклової комісії з менеджменту
Дисципліни, які викладає викладач	Податкова система
Контактна інформація викладача	
Е-mail:	kazarian1978@ukr.net
Контактний телефон	
Телефон циклової комісії (зовнішній, за наявності)	(048) 723-23-21
Портфоліо викладача на сайті циклової комісії/коледжу (за наявності)	https://odessa.maup.com.ua/kazarjan-og/

Анотація курсу. Курс спрямований на підготовку здобувачів знань про природу грошей, функції фінансів та механізми кредитних відносин, освоєння інструментів управління фінансовими потоками, формування навичок прийняття ефективних фінансових рішень та оцінки ризиків у грошово-кредитній сфері. Особлива увага приділяється аналізу сучасних фінансових систем, банківських операцій, кредитних інструментів і ролі державного регулювання фінансових ринків у забезпеченні стабільності економіки.

Предметом вивчення є сукупність теоретичних знань, методологічних підходів та практичних інструментів функціонування фінансової системи, грошей та кредиту в економіці. Курс охоплює вивчення природи фінансів, грошей і кредитних відносин, принципів формування та використання фінансових ресурсів, а також механізмів управління фінансовими потоками та оцінки кредитних ризиків. Особлива увага приділяється аналізу

фінансових ринків, діяльності банківських та кредитних установ, державному регулюванню грошово-кредитної системи та застосуванню сучасних фінансових інструментів у цифровому економічному середовищі.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів системи знань про природу фінансів, грошей та кредиту, закономірності їх функціонування у економіці, а також принципи організації ефективних фінансових процесів. Курс спрямований на розвиток умінь і навичок оцінки фінансових потоків, управління грошовими та кредитними ресурсами, аналізу фінансових ризиків та прийняття економічно обґрунтованих рішень. Освоєння сучасних фінансових інструментів і механізмів державного регулювання сприяє підвищенню компетентності фахівця та забезпечує ефективне функціонування підприємств і фінансової системи в цілому.

Завдання: полягають у забезпеченні розуміння сутності, принципів та механізмів фінансів, грошей та кредиту, а також формуванні у здобувачів здатності аналізувати і ефективно управляти фінансовими ресурсами в економічній системі.

Завдання курсу передбачають:

- формування навичок оцінки фінансових потоків та кредитних відносин,
- розвиток компетентностей у сфері управління фінансами підприємств та організацій,
- освоєння інструментів аналізу ризиків та прийняття обґрунтованих фінансових рішень,
- ознайомлення з механізмами державного регулювання фінансових і кредитних процесів,
- набуття практичних умінь роботи з сучасними цифровими фінансовими сервісами та аналітичними платформами, що забезпечують ефективний контроль і планування фінансових ресурсів у цифрову економіку.

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, набуті студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Фінанси, гроші та кредит», забезпечують успішне засвоєння інших дисциплін, орієнтованих на формування професійних компетентностей, зокрема: «Бухгалтерський облік», «Податкова система» та інших.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни:

ЗК5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

СК3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності.

СК9. Здатність проводити економічні розрахунки.

Результати навчання:

РН7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН8. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань.

РН11. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності.

РН14. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.

РН15. Проявляти ініціативу та підприємливість для розвитку підприємства (підрозділу).

Зміст дисципліни

Курс складається з двох змістових модулів:

1. Теоретико-методологічні основи фінансів, грошей та кредиту
2. Прикладні аспекти управління фінансовими ресурсами та кредитними відносинами

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи фінансів, грошей та кредиту

Тема 1. Сутність та роль фінансів у сучасній економіці.

Тема 2. Моделі фінансових систем та види грошей: від теорії до практики.

Тема 3. Психологічні аспекти фінансової поведінки та прийняття рішень.

Тема 4. Інструменти управління грошовими потоками та кредитними ресурсами.

Тема 5. Фінансова звітність та аналіз показників: інформаційна складова.

Тема 6. Фінансові бар'єри та ризики: методи оцінки та подолання.

Тема 7. Етичні та правові аспекти фінансової діяльності.

Тема 8. Фінансове планування та контроль як інструменти ефективного управління.

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти управління фінансовими ресурсами та кредитними відносинами

Тема 9. Технології управління грошовими потоками та ліквідністю підприємства.

Тема 10. Управління фінансовими ризиками та кредитними відносинами.

Тема 11. Ділові переговори та взаємодія з банківськими та кредитними установами.

Тема 12. Цифрові фінансові сервіси та електронні платіжні системи.

Тема 13. Візуалізація фінансових даних: ефективні звіти та презентації.

Тема 14. Антикризове управління фінансами підприємства.

Тема 15. Фінансові стратегії в умовах глобальних економічних змін.

Тематика практичних занять

1. Аналіз фінансового стану підприємства та оцінка грошових потоків.
2. Моделювання фінансових рішень та управління ліквідністю.
3. Оцінка кредитних ризиків та способи їх мінімізації.
4. Робота з фінансовою звітністю та ключовими показниками.
5. Використання фінансових інструментів для оптимізації витрат та доходів.
6. Правові та етичні аспекти ведення фінансової діяльності.
7. Прийняття фінансових рішень в умовах обмежених ресурсів.
8. Планування та контроль бюджету підприємства.
9. Симуляція переговорів з банками та кредиторами.
10. Використання цифрових фінансових сервісів для управління коштами.
11. Побудова звітів та фінансових презентацій для керівництва.
12. Аналіз кризових фінансових ситуацій та методи їх подолання.
13. Стратегії фінансового розвитку підприємства в умовах нестабільності ринку.

Технічне обладнання/програмне забезпечення – мультимедійний проєктор та комп'ютер для проведення аудиторних та семінарських/практичних занять, доступ здобувачів до Інтернету.

Форми та методи контролю.

Форми контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

- поточний контроль,
- виконання самостійної роботи (індивідуального завдання),
- підсумковий (семестровий) контроль.

Поточний контроль на аудиторних заняттях проводять систематично з метою з'ясування рівня розуміння, засвоєння та оволодіння навчальним матеріалом здобувачами,

здійснення коригування навчальних технологій, які застосовують у процесі викладання дисципліни.

Основними формами проведення такого виду контролю є: усне або письмове опитування на практичних, семінарських та лекційних заняттях; оцінювання результатів розв'язання задач та практичних ситуацій (кейсів); комп'ютерне тестування тощо.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання письмової контрольної роботи.

Контроль за виконанням самостійної та/або індивідуальної роботи дозволяє виявити вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, добирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Основними формами контролю самостійної роботи є: оцінювання оглядів наукових публікацій за визначеною тематикою; підготовка рефератів, есе; виконання науково-дослідних, практичних завдань, курсових робіт (проектів) тощо.

Семестровий контроль - це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача передвищої освіти за семестр, яке проводять у формі заліку або іспиту (відповідно до навчального плану).

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://surl.li/ijygzp>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
68-74	D		
60-67	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
35-59	FX		
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали

- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

Самостійна робота перевіряється під час практичного заняття або на консультації.

Критерії оцінювання модульного контролю.

№	Критерії оцінки знань студента, виявлених під час проведення модульного контролю	Кількість балів
1.	Студент в процесі письмової відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо.	25

2.	Студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань, тощо.	15
3.	Студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповіді на 1/3 (одну третину) поставлених запитань тощо.	10
4.	Студент дає неправильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання тощо.	0

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (рефератів, контрольних домашніх завдань тощо)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Інтернет), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	2

Орієнтовна структура індивідуального завдання: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Максимальна кількість балів – 30 балів.

Теми для індивідуального завдання:

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти фінансів, грошей та кредиту

1. Еволюція фінансових систем та їх вплив на розвиток економіки.
2. Роль грошей і кредиту у формуванні ефективної фінансової політики підприємства.
3. Порівняльний аналіз інструментів грошового та кредитного регулювання.
4. Дослідження типових фінансових ризиків у підприємстві та методи їх мінімізації.
5. Етичні та правові аспекти фінансової діяльності: принципи та сучасні виклики.
6. Прийняття фінансових рішень: роль аналітики та прогнозування.
7. Психологічні особливості фінансової поведінки суб'єктів ринку.

8. Аналіз фінансової поведінки відомих компаній та керівників на основі публічних звітів та інтерв'ю.
9. Вплив фінансової культури на імідж підприємства та довіру інвесторів.
10. Фінансові “шуми” та їх вплив на спотворення інформації під час прийняття рішень.
11. Проксеміка та організація фінансових потоків: оптимізація робочого середовища.
12. Особливості функціонування фінансових інструментів у різних країнах (міжнародний аналіз).
13. Мистецтво аргументованого фінансового рішення: логіка та економічні обґрунтування.
14. Вплив ризикового профілю підприємства на вибір фінансових стратегій.
15. Значення фінансової прозорості та звітності для взаємодії з партнерами та інвесторами.

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти управління фінансами та кредитними ресурсами

1. Розробка сценарію фінансової стратегії підприємства та її обґрунтування.
2. Стратегії поведінки у кризових фінансових ситуаціях: аналіз практичного кейсу.
3. Підготовка до переговорів з банками та інвесторами: розробка тактики та аргументів.
4. Аналіз та аудит фінансової документації: виявлення помилок і неточностей.
5. Структура та дизайн фінансових презентацій для керівництва та інвесторів.
6. Технології антикризового фінансового управління: захист від банкрутства та неплатежів.
7. Психологія впливу у фінансових переговорах: алгоритми захисту від маніпуляцій.
8. Медіація у фінансових суперечках: роль фінансового менеджера як посередника.
9. Складання портфолію фінансової документації підприємства: звіти, бюджети, аналітика.
10. Організація ефективних фінансових нарад та комітетів (офлайн та онлайн).
11. Стратегії побудови фінансового іміджу компанії та довіри інвесторів.
12. Розробка короткої самопрезентації фінансового проекту (“Elevator Pitch”).
13. Візуалізація складних фінансових даних у звітності для керівництва.
14. Аналіз кейсу фінансової кризи підприємства та оцінка дій менеджменту й контролю за ризиками.

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Фінанси, гроші та кредит» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Фінанси, гроші та кредит» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань,

які здатні розвинути практичні уміння та навички, за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед здобувачів).

Рекомендовані джерела інформації.

Основна

1. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент : підручник. 3-тє вид., перероб. та доповн. Київ : Ельга, 2025. 720 с.
2. Коваленко В. В., Шелудько Н. М. Гроші та кредит : підручник. Київ : Знання, 2024. 456 с.
3. Терещенко О. О., Баб'як Н. Д. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2025. 512 с.
4. Ляшенко С. І. Стратегічне фінансове планування та прогнозування : навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2024. 348 с.
5. Рижкова Н. С., Олійник Т. В. Сучасна фінансова аналітика та ризик-менеджмент : навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2025. 424 с.
6. Дем'янишин В. Г. Фінансова система та цифрова економіка : підручник. Тернопіль : Економічна думка, 2024. 480 с.
7. Різун І. М., Волобуєва Ю. В. Цифрові фінансові активи та криптотехнології в банківському секторі : підручник. 2-ге вид., оновлене. Київ : Центр навчальної літератури, 2026. 256 с.

Додаткова

1. Гнатюк М. С. Стратегії управління фінансовими ризиками на підприємстві. Вісник економічної науки України. №5, 2021. С. 44–55.
2. Павлова О. В. Психологічні аспекти фінансової поведінки інвесторів. Економіка та суспільство. №54, 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2712>
3. Моргунова Н. С. Фінансовий аналіз як інструмент ефективного управління підприємством. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. №31, 2021. С. 88–94.
4. Степанов В. Ю. Цифрові платформи для фінансового менеджменту та взаємодії у команді. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері. №5(1), 2022. С. 12–22.
5. Терещенко С. В. Фінансові комунікації та подолання кризових ситуацій на підприємстві. Вчені записки Університету «КРОК». №1 (65), 2022. С. 142–150.

Інформаційні ресурси

1. Investopedia. Finance & Money Topics. URL: <https://www.investopedia.com/finance-4689743>
2. Coursera. Financial Markets and Investment Courses. URL: <https://www.coursera.org/browse/business/finance>
3. EdX. Finance for Everyone: Fundamentals of Financial Management. URL: <https://www.edx.org/course/finance-for-everyone>
4. TED: Ideas Worth Spreading (Section: Finance & Economics). URL: <https://www.ted.com/topics/finance>

5. Національний банк України. Офіційні аналітичні та статистичні матеріали. URL: <https://bank.gov.ua>
6. Financial Times Learning Resources. News and Analysis for Financial Professionals. URL: <https://www.ft.com/learning>
7. IMF eLibrary. Research and Data on Money, Credit, and Financial Systems. URL: <https://www.elibrary.imf.org>
8. Yakaboo. Фінанси, банківська справа та інвестиції. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/knigi/finansy.html>
9. MindTools. Financial Management and Decision-Making Insights. URL: https://www.mindtools.com/pages/main/newMN_HTE.htm